

LAPIN
PELASTUSLAITOS

pelastuspalveluseminaari

Pelastuspalveluseminaari 30
27.10.2022
Inari,
Saariselkä

(Alueellinen)
valmiuskeskus
AVAK

**”Kansalaisten palvelukeskus” erilaisiin häiriö- ja
onnettomuustilanteisiin**

Ari Soppela
Valmiuspäällikkö
Lapin pelastuslaitos

...Mereltä tuntureille... Kaupungeista erämaihin... Turvanasi Lapissa...

www.lapinpelastuslaitos.fi ; www.facebook.com/lapinpelastuslaitos ; Twitter, Instagram [@Lapinpelastus](https://www.instagram.com/Lapinpelastus)

Mikä on kunnan alueellinen valmiuskeskus?

- paikka/kiinteistö, jonka kunta on varannut häiriötilanteiden paikallista tiedottamista ja palveluiden turvaamista varten (esim. koulu)
  - Kunnalla voi olla useita alueellisia valmiuskeskuksia
    - Näillä voi olla eri tehtäviä, mutta toiminnoissa perustehtävä on sama
    - Lapin harva-alueilla tarpeen kylien valmiuskeskukset ?
- Alueellinen valmiuskeskus perustetaan
  - kunnan päätöksestä tai
  - muun viranomaisen päätöksestä tai
  - todetaan yhdessä tarpeelliseksi
- Valmiuskeskus perustetaan vasta, kun sille on tarvetta
  - perustuu tilanteen mukaiseen harkintaan / riskiarvioon
- Alueellisen valmiuskeskuksen tehtävät pohjautuvat kunnan (> ja HVA:n) valmiussuunnitteluun sekä elintärkeiden palveluiden tuottamiseen
- Valmiuskeskus ja sen toiminnan ennakkosuunnittelu ja harjoittelu tärkeää
- Koulutetut vapaaehtoisresurssit lappilaisena resurssina mahdollistajan
- Toimintaa häiriötilanteissa turvaa mahdollisimman hyvä varavoimavalmius

Esimerkkejä valmiuskeskuksen perustamisen tarpeellisuudesta

- Pitkittynyt sähkö- tai vedenjakeluhäiriö
- Suuronnettomuudet, suuret tulipalot tai vastaavat tilanteet
- Luonnonkatastrofit
- Suuret perusinfraan liittyvät häiriöt
- Poikkeusolojen (Valmiuslaki 3§) väestönsiirroissa osana evakuointia sen eri vaiheissa

- Alueellinen valmiuskeskus on käytettävissä ja muunneltavissa tarpeen mukaan esimerkiksi seuraavasti:
  - Suuri tulipalo aiheuttaa evakuointitilanteen – perustetaan valmiuskeskus (koulu) ja tarjotaan evakuoituille perustarpeet (ruoka, vesi yms.)
  - Pitkittynyt vedenjakeluhäiriö – perustetaan valmiuskeskus ja tarjotaan ihmisille valmiuskeskuksen tiloista (koulu) vettä
  - ” valmiuskeskukset voivat toimia varautumisen PopUp – palvelukeskuksina myös poikkeusoloissa”

- **Tavoitteena on häiriötilanteessa tarjota alueen asukkaille turvaa ja mahdollisimman tarkoituksenmukaista apua, jossa toimijat ovat saman katon alla**

HOXI! (Alueellinen) valmiuskeskus –termiä ei ole virallistettu tässä käytössä

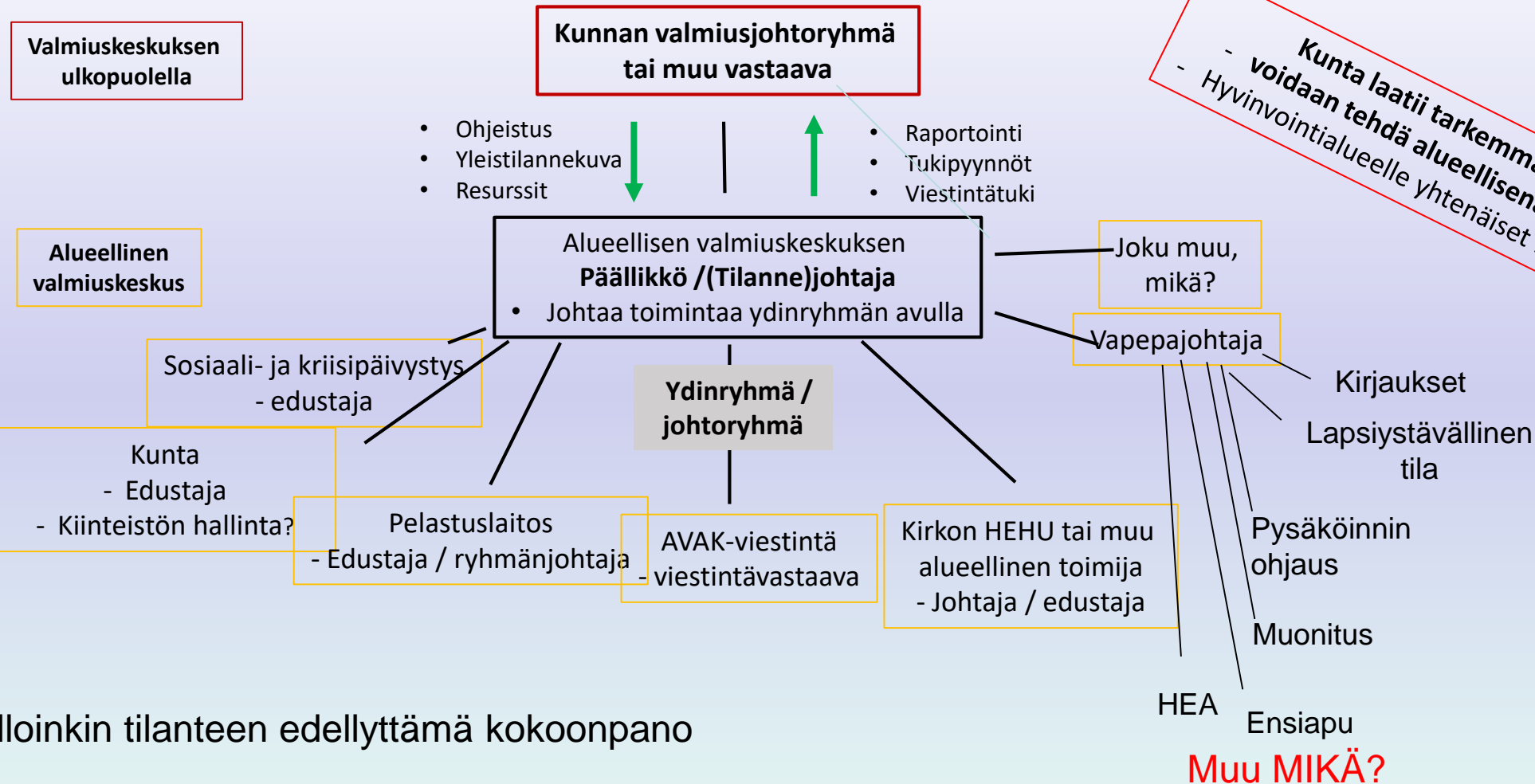
Mitä palveluja voidaan tarjota

- ”Katto pään päälle”
- Varavirta: sähkö, lämpöä
- Turvaa
- Informaatiota vallitsevasta tilanteesta ja tarjolla olevista palveluista
- Muonitus
- Erityistä tukea tarvitseville apua
- Henkinen tuki
- Ensiapu
- Majoitus
- Lapsille toimintaa
- (Lemmikeistä huolehtiminen)

AVAK-johtaminen Lapissa (Luonnos)

Kulloinkin tilanteen edellyttämä kokoonpano

Suojaväistö ja ihmisten siirtyminen

Suppeimmillaan evakuointi voi koskea esimerkiksi yhden talon asukkaiden ja laajimmillaan useiden kuntien tai vielä laajempien alueiden koko väestön siirtämistä pois vaaran uhkaamilta alueilta ja sijoittamista turvalliselle alueelle.

Pelastuslaitos vastaa

(ihmisten pelastamisesta ja siirtämisestä pois vaaralliselta alueelta)

Kunta tai muu toimija vastaa

(Ihmisten ensihoidosta, hoitoon kuljettamisesta, majoituksen, ruokahuollon, vaatetuksen, psykososiaalisen huollon ja henkisen tuen järjestämisestä)

